

TÜRKİYE'DE UZAKTAN EĞİTİM ve SAKARYA ÜNİVERSİTESİ UYGULAMASI

Yavuz BAYAM, M.Sabih AKSOY

Özet - İnternetin ve intranetin son yıllardaki büyük gelişimi ve hayatın her alanına girmesi ile birlikte ekonomi başta olmak üzere bir çok iş yapma yöntemi değişime uğramış, teknoloji insanlara hayal bile etmedikleri yeni servis, hizmet ve fırsatlar sunmaya başlamıştır. İnternetin büyük avantaj sağlayarak girdiği alanlardan biri de Uzaktan Eğitim ya da E-Learning'dir. Uzaktan Eğitimin amacı; klasik yüzyüze eğitimin yerine öğrenci-öğretmen etkileşiminin sağlandığı ortak bir platform oluşturmaktır. Bugünkü bilgisayar teknolojileri bu tip paylaşımcı eğitim sayesinde bilgilerin kolay,ucuz ve hızlı transferine imkan sağlıyor. Bu çalışma Türkiye ve Sakarya Üniversitesi'ndeki Uzaktan Eğitim Çalışmalarını özetliyor.

Anahtar Kelimeler – Uzaktan Eğitim,Bilişim Teknolojileri,Açık Öğretim.

Abstract - In the last decade the development and use of internet and intranet have changed the way of living and many opportunities have become available in many fields of life including economy, business communication, services and so on. One of the fields that can have the advantages of using internet is Distance Education or e-learning. The aim of Distance Education is to provide a common platform for interaction of teachers and students instead of conventional face to face education. The available computer technology is suitable for this kind of education as the share, use and transfer of data and/or knowledge is very easy, fast and cheap. In this paper Distance Learning in Turkey and in Sakarya University is outlined.

Key Words – Distance Learning, Information Technology, Open Education.

Y.Bayam,SA.U. Enformatik Bölümü, Adapazarı
M.S. AKSOY,SA.U.Müh.Fak. Endüstri Müh. Bölümü,Adapazarı

I.GİRİŞ

İnternetin ve intranetin son yıllardaki büyük gelişimi ve hayatın her alanına girmesi ile birlikte ekonomi başta olmak üzere bir çok iş yapma yöntemi değişime uğramış, teknoloji insanlara hayal bile etmedikleri yeni servis, hizmet ve fırsatlar sunmaya başlamıştır. Yeni dünyada internetin girdiği alanlardan biri de eğitimidir. İnternet ile birlikte eğitim artık uzaktan eğitim ya da e-learning ya da elektronik eğitim olarak anılmaya başlanmıştır. Asıl yapılan internet ve intranetin gücü ile eğitimin klasik öğretmen, öğrenci ve sınıf ortamından alınıp tümü ile elektronik ortamda kişilere sunulmasıdır. Bir cümle ile özetlenen bu işlem aslında beraberinde bir çok avantajı ve faydayı da beraberinde getirmektedir.

II.TÜRKİYE'DE UZAKTAN ÖĞRETİMİN TARİHÇESİ

1927 -1960 yılları arasında bu alanda tartışma ve öneriler oluşturma evresini oluşturmaktadır. Bu yıllarda okuma yazmanın haberleşme yolu ile yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. 1933-34 yıllarında mektupla öğretim kurslarının düzenlenmesi düşüncesi; 1950 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü çalışmaları; 1960 yılında orta dereceli meslek okulu mezunlarına üniversite olanağı sağlamak amacıyla mektupla öğretim yönteminin bu yıllarda dikkat çeken uygulamalarıdır.

1961 yılında MEB tarafından Mektupla Öğretim Merkezi kurularak öğretime başlamış, bu çalışmalar 1966 yılında Genel Müdürlük düzeyinde örgütlenerek sistem örgün ve yaygın eğitim alanında yaygınlaştırılmıştır.

1974 yılında Mektupla Yüksek Öğretim Merkezi kurulmuştur. Bu girişim yerini daha sonra Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu'na bırakmıştır. Ancak, bu girişim de başarılı olamamıştır. 1983 yılında yürürlüğe giren 2547 sayılı Yüksek Öğretim Yasası ile Anadolu

Üniversitesi bünyesinde bir Açık Öğretim Fakültesi açılmıştır. Bu fakülte, uzaktan eğitim konusunda öğretim, araştırma, yayın hizmetleri vermektedir.

1980 ve 1990'lı yıllarda Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak hizmet veren Okul Radyosu ve TV Okulu örgün eğitimi desteklerken, isteyen herkese yaygın eğitim olanağı sağlamıştır.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü bünyesinde çağ nüfusu dışında kalan bireylere uzaktan eğitim veren kurumlar ise;1992 yılında kurulan ve orta öğrenim diploması veren Açıköğretim Lisesi,1997 kurulup, 1998'de öğretime başlayan ve 6., 7. ve 8. yıllarının öğretimini sunarak ilköğretim diploması veren Açık İlköğretim Okulu,Elektrik tesisatçılığı sertifikası veren Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu'dur.

Dijital televizyon yayıncılığının gelişmesiyle uydular üzerinden eğitim içerikli yayınlar da gün geçtikçe artmaktadır. Türksat 1B uydusu üzerinde bulunan 24MHz kapasitede bir DVB taşıyıcısı üzerinde IP Multicast tekniği ile yayın yapan şirketler mevcuttur. Türkiye sahip olduğu 3 uyduyu TV yayını ve kısıtlı veri uygulamaları dışında etkin olarak kullanamamaktadır. Bu uydular sayesinde eğitim, doküman ve yazılım dağıtımı son derece pratik bir şekilde yapılabilir.

İnternet tabanlı uygulamalara baktığımızda, ODTÜ'de 1998 yılında başlayan IDEA (İnternet'e Dayalı Asenkron Eğitim,<http://idea.metu.edu.tr>) ile, tamamen İnternet ortamında ve asenkron (eş zamansız) olarak yapılan "Bilgi Teknolojileri Sertifika Programı" başlatıldığını görüyoruz. Bu program her yıl eylül ayında okulların açılması ile başlamakta ve akademik yıl boyunca Bilgisayar Mühendisliğinin 9 temel konusu İnternet'te, Türkçe olarak sunulmaktadır. Dersler, her biri 8 hafta süren dört dönemde verilmektedir. Kursiyerler 2 ayda bir ODTÜ'ye gelerek yüz yüze derslere girmekte ve sınavlara alınmaktadırlar.

Tübitak-ODTÜ-Bilten İnternet teknolojileri ve Uygulamaları Grubu tarafından Matematik ve eğitim alanındaki uzman hocalarla birlikte, İnternet'ten Matematik alanında eğitim vermek üzere Matematik web sitesi (<http://www.intermat.gen.tr/>) geliştirilmiştir. Intermat, multimedya teknolojilerini kullanarak İnternet üzerinden Matematik konusunda asenkron (eş zamansız) / senkron (eş zamanlı) eğitim veren, hem öğrencinin hem de velinin faydalanacağı kaynakların bulunduğu çok amaçlı bir sitedir.

Matematik eğitiminde başka bir site olan <http://www.meraklisina.com/>' da Matematik ve Fizik

dersleri İnternet üzerinden görsel ve deneysel malzemeler kullanılarak öğretilmekte, öğrenci sanal simülasyonlarla deneylerle, öğretici oyunlarla öğrenme sürecine aktif olarak katılabilmektedir.

Ticari site olarak dershanelere yönelik <http://www.okulum.com/>, şirketlere ve öğrencilere yönelik <http://www.webokul.com/> ve firmalara yönelik olarak <http://pws.prserv.net/MerinNeszCo> örnek olarak verilebilir.

Test-Net(<http://intra.bilten.metu.edu.tr/testnet/>), İnternet tabanlı on-line sınav sistemi, bir soru bankası, HTML formatında on-line soru yaratılmasına izin veren bir rehber, soru bankasında saklanan sorulardan on-line bir sınav oluşturabilen bir araç ve performans değerlendirme araçlarından oluşmaktadır.

İTÜ 1800 öğrencinin ortak olarak aldığı Bilişim dersleri için sanal sınav yapmaktadır. Öğrenciler kampüsleri bulunan bilgisayar laboratuvarlarına gelerek 10.000 soruluk soru bankasından rastgele, her öğrenci için ayrı gelen soruları cevaplamaktadırlar.

Son olarak Online Eğitim olarak Üniversitelerin yüksek lisans ve lisans eğitimi konusundaki programlarına örnek vermek gerekirse; ODTÜ'nün bu yıl başlattığı İnternet üzerinden yüksek lisans eğitimi ile öğrenci derslerini İnternet üzerinden alacak, ödevlerini İnternet üzerinden gönderebilecektir. Eğitim sonunda öğrencilere Yüksek Lisans diploması verilecektir (<http://ion.ii.metu.edu.tr/mainpage/information.html>). İstanbul Bilgi Üniversitesi, YÖK tarafından onaylanan ve Bilgi E-MBA olarak adlandırılan ilk elektronik işletme programını başlattı. (www.bilgiemba.net). Ayrıca Sakarya Üniversitesi ise Temmuz 2000'de başlatılan bir proje ile lisans derslerini İnternet destekli öğretim kapsamında sunmaktadır. Bu kapsamda 3 lisans dersini yayımlayan üniversitede bu derslere kayıtlı öğrenci sayısı 150 olarak gerçekleşmiştir. 2000-2001 öğretim yılı bahar döneminde bu sayı 1200 kayıtlı 400 ziyaretçi öğrenci rakamına ulaşmıştır. 2001 yılı bahar döneminde kampüs içinde açılan 5 derse kayıtlı 1650 öğrenci bulunmaktadır. Bunun yanında YÖK tarafından 500 kişi kontenjanlı 2 Ön Lisans programı tüm dersler internetten yürütülmek üzere açılmış bulunmaktadır. (www.ido.sakarya.edu.tr) [2,3,4,10,11,12]

III.UZAKTAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ VE AÇIKÖĞRETİM

Uzaktan eğitim, farklı mekanlardaki öğrenci, öğretim elemanı ve eğitim araçlarının iletişim teknolojileri aracılığıyla buluşturulmasını içeren bir eğitim modelidir. Uzaktan eğitim modelinin sağladığı en önemli özellik *esnekliktir*. Esneklik, öğrencinin öğretim elemanı ile aynı yerde bulunması gereğini ortadan kaldırdığı gibi, eğitim sürecinin sabit bir zaman çizelgesine bağlı olmadan gerçekleştirilmesini de sağlar. Uzaktan eğitim sistemlerinde mümkün olduğunca attırılması istenen bir nitelik de *etkileşimdir*. Etkileşimin artırılması yoluyla soruların yanıtlandığı daha aktif öğrenme süreçleri oluşturulur.

Açıköğretim (*Open Education*) ve Uzaktan Eğitim (*Distance Education*) kavramları aynı şeyler değildir. Açıköğretim, eğitim kurumuyla olan ilişkinin öğrencilerin coğrafi, sosyal ve zaman kısıtlarının göz önüne alınarak tasarlandığı esnek ve yaygın eğitim politikalarının uygulandığı eğitim modellerine verilen addır. Uzaktan eğitim ise, bir örgün öğretim kurumunun mevcut ders programının kampus dışına (ev, ofis, öğrenme merkezleri) iletişim araçları ile sunulmasını kapsar. Açıköğretim kapsamında uzaktan eğitim tekniklerinden yararlanılabilir ya da kendi kendine öğrenme yanında yüz-yüze eğitim destekli karma uygulamalar gerçekleştirilebilir.

Basılı malzemeler, iletişim aracı olarak uzaktan öğretimin en temel uygulamalarından birisidir.

Televizyon, aynı anda bireyin farklı duyularına (görme-işitme) hitap edebilme niteliğinden dolayı uzaktan öğretimde kullanılmakta, ancak bıraktığı etkinin yazılı malzeme kadar kalıcı olmaması nedeniyle ikincil bir konumda bulunmaktadır.

Bunun yanı sıra radyo işitsel iletim özelliği, ucuzluğu gibi nedenlerle uzaktan öğretimi destekleyici bir nitelik taşımaktadır.

Bilgisayarlar ve bilgisayar ağları ise, bireysel öğrenmeyi teşvik etmesi, görsel işitsel iletişimin tüm kanallarından yararlanması ve interaktif olabilmesi nedeniyle, çift yönlü iletişimi de içermesi açısından diğer uygulamaların sakıncalarını ortadan kaldırmaktadır. Uzaktan öğretimde *yüz-yüze iletişimi* sağlayabilmek için danışmanlık merkezleri işe koşulmakta, bunlar aracılığı ile öğrenciler yaşadıkları yerlerde bulunan öğretim merkezine bağlı yetkin eğiticiler ile bir araya gelip sorunlarını çözme şansını elde edebilmektedirler. Günümüzde video konferans, internet gibi yöntemlerle *yüz-yüze iletişim*

yerini daha çağdaş ve kapsamlı uygulamalara bırakmaktadır. Bunların yanı sıra, destekleyici nitelikli iletişim araçları olarak yazılı basın, bireyler arası iletişim araçları ve posta hizmetlerinden söz edilebilir.

Birbirine uzak olan bölgelerdeki eğitim birimleri arasındaki iletişim, mikrodalga radyo link, uydu ve telefon hatları ile sağlanabilir. İletişimde sayısal sıkıştırma tekniklerinin kullanılması ile bir kanal için gerekli band genişlikleri azaltılabilir. Böylece sabit bir band genişliğinden daha fazla kanal kapasitesi elde edilebilir. Bu yöntemler Amerika, Avrupa, Japonya ve diğer bazı ülkelerde kullanılmaktadır.

IV.NEDEN UZAKTAN EĞİTİM?

1-Uzaktan eğitim, sesleneceği kitlenin genişliği nedeniyle Türkiye için büyük önem taşıyor. Halk eğitiminden öğretmen eğitimine, farklı yaş ve düzeydeki öğrenci eğitiminden uluslararası iletişim ağlarının sağlanmasına kadar uzanan kitleye hizmet verme, Türkiye'nin eğitim sorunlarının birçoğuna kendiliğinden bir çözüm getireceğine benziyor.

2- Türkiye'nin her bölgesine ve değişik sosyo-ekonomik kesimlerine eğitim hizmetlerinin hızla ve düşük maliyetle götürülmesini sağlayabilir. Böylece, fırsat eşitliği sağlanmasının gerçekleştirilmesine katkıda bulunabilir.

3- Uzaktan eğitim uygulamaları, geleneksel müfredatı zenginleştirir ve etkinliğini artırır.

4- Eğitime, uzaktan eğitim yoluyla etkileşimin katılımı eğitimin niteliğini yükseltir.

5- Etkileşimli uzaktan eğitim uygulamaları, katılımı daha çekici kılarak öğrencilerin ilgisinin yüksek tutulmasını sağlar.

6- Uzaktan eğitim uygulamalarına etkileşimin getireceği önemli yararlarından biri de sadece bilgi aktarımına dayanan bir eğitim anlayışından, günümüzde geçerli olan araştırmacılık ve yaratıcılığa dayanan bir eğitim anlayışına geçilmesine yardımcı olmasıdır.

7- İletişim ve ulaştırma gibi alanlarda görülen altyapısal farklılıklar yanında, kültürel ve toplumsal seviye farklarının da bilinçli olarak yapılacak uzaktan eğitim uygulamalarıyla azaltılabilmesi ve bu uygulamanın yurt çapında yaygınlığının sağlanması mümkündür.

8- Uzaktan eğitim, sadece yurt içinde değil, Asya'daki Türk Cumhuriyetleri ve diğer Türkçe konuşan gruplarla Avrupa'daki Türk vatandaşlarının da ülkelerinden

kopmadan eğitim uygulamalarına katılmalarını olanaklı kılabilir. [7]

9- 2005 yılına kadar Türkiye'deki öğretim üyesi sayısını % 90 oranında artırmak gerekmektedir. Nitelikli öğretim üyesi sayısı, yükseköğretimdeki okullaşma oranımızın artırılması ve istenen kalite düzeyine ulaşılmasındaki başlıca darboğazlardan birini oluşturmaya devam edecektir.

10- Diğer yandan, hızla gelişmekte olan iletişim teknolojileri, toplumların hayat tarzını her alanda değiştirmektedir. Bu tür teknolojilere dayalı uzaktan eğitim yöntemleri, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere tüm dünyada hızla yaygınlaşmaktadır. Bu teknolojik gelişme de Türkiye'de bir an evvel yerini almalıdır.

V. SAKARYA ÜNİVERSİTESİ UZAKTAN EĞİTİM FAALİYETLERİ

İnternet Destekli Öğretim modeli başta ABD olmak üzere dünyada gelişmiş ülkelerde uzun zamandır uygulanmaktadır. Sakarya Üniversite'sinin amacı, bilişim teknolojilerine hakim, bunu bizzat öğrencilik yaşamında kullanan, onun avantaj ve dezavantajlarını kavramış, bu konuda çözümler üretebilecek bilişim uzmanları yetiştirmektir.

Sakarya Üniversitesi IBM Türk'le gerçekleştirdiği işbirliği kapsamında lisans programlarında İnternet destekli uzaktan eğitim uygulamasını 2000 yılı Temmuz ayında hayata geçirdi. Üniversitede yeni uygulamayla öğrencilerin zamandan ve mekandan bağımsız olarak dersleri izleyebilmelerini sağlamanın yanı sıra, personel, eğitmen ve derslik gereksiniminin en aza indirilerek eğitim sürecinde maliyetlerinin de düşürülmesi hedefleniyor.

Sakarya Üniversitesi uzaktan eğitim uygulaması, IBM'in Lotus Learning Space adlı platformu kullanılarak geliştirildi. Lotus Learning Space, ders içeriklerini kendine ait ders platformuna yerleştirerek eğitimde yüksek verimlilik sağlıyor. Mühendislik fakültesinde başlatılan pilot uygulama kapsamında 200'e yakın öğrenci, ilk dönem açılan bilgi teknolojileri kullanımı, logic devreler ve bilgisayar destekli çizim başlıklı 3 temel dersi İnternet üzerinden takip etmeye başladı. 2001 bahar döneminde ise bu sayı ziyaretçi öğrencilerle birlikte 1500'e ulaştı.

Üniversite 2001 güz yarıyılında ise Kampüs içerisinde uzaktan eğitimle İnternetten verdiği derslerin yanı sıra

Derslerin tamamının İnternetten verileceği ve öğrenci takiplerinin İnternetten yapılacağı 2 ön lisans programı açmıştır. Bilgi Yönetimi ve Bilgisayar Program adlarını taşıyan programlara 1000 civarında öğrenci yerleştirilmiştir. Bu programlardan mezun olan öğrenciler, iş yaşamlarına büyük bir avantajla başlamakta olacaktır. Zira günümüzde bir çok firma kurum eğitimlerini İnternet ile vermektedir, bunun çabuklukla şekli çok iyi kavramış olan mezunlarımız bir süre sonra gelişimini daha hızlı olarak gerçekleştirebileceklerdir.

Herhangi bir zaman ve herhangi bir mekanda ders izleyebilen öğrenciler, İnternet ortamında öğrenci üyelerinden bilgi alabildikleri gibi, İnternet'te düzenlenen forumlarla da bilgi ve görüşlerini birbirleriyle paylaşabiliyorlar. Uzaktan eğitim sisteminde öğrenci üyeleri de öğrencilerin hangi saatlerde dersleri izlediklerini hangi sayfada ne kadar kaldığı gibi bilgileri öğrenciyi takip edebiliyor.

Bu sistemde;

50'şer kişilik sanal sınıflar oluşturulacaktır. Her sınıfta Öğretim Üyesi (Prof., Doç., Yrd. Doç.) ve iki Öğretim Elemanı (Öğr.Gör., Arş. Gör.) verilecektir. Bu kişilerin sınıflarındaki öğrencilerinin danışmanlık yapacakları.(derse devam durumları, derslerle ilgili problemleri v.b.).

Öğrenciler dersleri izlerken daha fazla bilgi edinmek için, diğer soruları için, öğretim üyelerine Forum aracılığıyla sorular sorulabilecek ve kısa zamanda cevap alabilecekler.

Sanal toplantı odalarında gerek sınıf arkadaşları gerek Öğretim Üyesi ve Yardımcılarıyla tartışma yapabilecekler.

Çeşitli sorunlarınızı (Psikolojik veya Akademik) danışmanlarımızla tartışabileceksiniz.

Yıllık sınavlarınız ve yıllık çalışmalarınız İnternet ortamında yapılacak.

Dönem sonundaki final sınavlarımız Sakarya Üniversitesinde gözetmen nezaretinde yapılacak. Bu nedenle öğrenciler üniversite kampüsüne geleceklerdir. Konaklama, yemek vb. ihtiyaçlarınız için üniversite tüm hazırlıklar planlanacaktır.

Sınavlarda başarılı olamayanlar için üniversite kampüsünde yaz okulunda dersler açılacak ve kampüs dışı klasik sınıflarda başarısız oldukları dersleri istedikleri kadar tekrar alabilecekler.

Öğrencilerimiz 1. sınıfın 2. döneminin sonunda Sakarya Üniversitesi kampüsünde ilgili öğretim elemanları nezaretinde 20 işgünü staj yapacaklar. (Tüm konaklama, yemek, sosyal aktiviteler üniversite tarafından planlacak ve zamanından önce sizler bilgilendirileceksiniz)

2. sınıfın sonundaki 20 işgünlük staj öğrencinin seçeceği bir üniversitede veya uygun görülen bir işletmede yapılacaklar.

VI. SAÜ UZAKTAN EĞİTİM PROJESİNİN BAŞLANGIÇ SÜRECİ VE VERİMLİ OLARAK İŞLEYEBİLMESİ İÇİN OLUŞTURULAN KOMİTELER

VI.1.Sakarya Üniversitesi'nin Uzaktan Eğitime Olan İnancı ve İhtiyacı

Sakarya Üniversitesi'nin bilişim teknolojilerine olan inancı ve mevcut ihtiyaçlarına çözüm getireceğine olan güveni bu projenin başlamasına vesile olmuştur.

VI.2.IBM Lotus'un tanıtılması

Yapılan görüşmelerde IBM Lotus'un hazırlamış olduğu Learning Space 4.0 platformu yetkili şirket tarafından üniversiteye tanıtılmıştır.

VI.3.Projenin Yapılabilirliğinin Tartışılması

Tanıtım yapıldıktan sonra Learning Space 4.0'ın üniversitenin ihtiyaçlarını karşılayıp karşılamayacağı görüşme ve tartışmalar yapılmış ve raporlar hazırlanmıştır. Görüşmelerin sonunda platformun ihtiyaçlara cevap verdiği görüşüne varılmış ve anlaşma yapılmıştır.

VI.4.Projenin Başlaması ve Eğitim Çalışmaları

IBM'in uzaktan öğretim danışmanlarının yönlendirmesi ile Sakarya Üniversitesi'nde bu ile ilgili bir grup kuruldu. İtalya'dan gelen IBM çözüm ortağı firmanın personeli, uzaktan öğretim takımını ve proje çerçevesinde dersi yayınlanması planlanan öğretim elemanlarına Learning Space 4.0 platformu eğitimi vermişlerdir.

VI.5.Projenin uygulanması

Bu eğitimden sonra grup, kendi içinde komitelere ayrılarak görev paylaşımı yaptı. Bu görevler çerçevesinde komiteler şu çalışmalarda bulunmuştur.

VI.6.Oluşturulan Komiteler

VI.6.1.Web Server Admin

VI.6.2.Database Admin

VI.6.3.Learning Space Admin

VI.6.4. İçerik Geliştirme

VI.6.4.1.Organizasyon ve Planlama

İçerik Geliştirme faaliyetlerinin yönetim, planlama ve denetimi.

VI.6.4.2.Grafik Tasarım

Ders içerik ara yüzlerinin, Web Sitesinin, Tanıtım Broşürü ve Afişlerin Grafik tasarımından sorumlu profesyonel Grafikerdir.

VI.6.4.3.Elektronik İçerik Geliştirme

Ders içerik malzemesini Macromedia Dreamweaver Editörü ve Macromedia Flash ,Grafik Programları gibi programlar vasıtasıyla web ortamına hazırlamakla görevlidir.

VI.6.4.4.Web Tasarım

Uzaktan Eğitim Web Sayfasının Tasarım ve Yönetiminden sorumlu kişidir.

VI.6.5.Standartlar ve Prosedürler

Sakarya Üniversitesi Uzaktan Eğitim Faaliyetleri Standart ve Prosedürlerinin belirlenmesi, Yönergenin oluşturulması, yeni Uzaktan Eğitim Birimi oluşumunun Organizasyon ve Planlamasının yapılması, gerekli Komitelerin belirlenmesi ve iş tanımlarının yapılması ve komiteler arasında uyumun sağlanması.

VI.6.6.Merkezi Koordinasyon Birimi

Görevi tüm komiteler arasında koordinasyonu sağlamak, merkezi bir işlem birimi görevini ifa ederek faaliyetlerin sağlıklı bir şekilde yürütmesini sağlamaktır.

VI.6.7.Öğretim Ortamının Tasarımı

Derslerin eğitim pedagojisine uygun olarak, öğrenci tarafından daha iyi anlaşılmasını sağlayacak öğretim sistemlerinin tasarlanması. Bu komite dersin öğretim etkililiğini artıracak yöntem ve süreçleri belirleyecek ve uygulanmasını takip edecek.

VI.6.8.Ders Materyali Geliştirme Komitesi

Öğrencilere gönderilecek olan ek ders materyalinin (cd, kitap, video kaset,) belirlenmesi, alımı, basımı ve dağıtımından sorumludur.

VI.6.9.İdari İşlemler Komitesi

Öğrencilerin Kayıtlarının gerçekleştirilmesi, Öğrenci ve Askerlik belgesi gibi verilecek resmi evrakların düzenlenmesi, Öğrenci Notlarının ulaştırılması gibi idari işlerin gerçekleştirilmesi.

VI.6.10.Halkla İlişkiler ve Tanıtım

Haberleşme komitesinin bu yeni şekli öğrencilerle iletişimi sağlayarak onların sorunlarına çözüm üretecek, sportif, kültürel, sosyal aktiviteleri düzenleyecek, projemizin ve grup faaliyetlerinin iletişim araçları vasıtasıyla ülkemiz ve dünyaya tanıtımını sağlayacak, faaliyetleri duyuracaktır. Uzaktan eğitim ile ilgili kişi ve kuruluşlar ile bağlantıyı sağlayacaktır.

VI.6.11.Call Center (Yardım Masası)

Vardiyeli olarak öğrenci ve velilerin günde 12 saat her türlü sorusuna yanıt verecek ya da yönlendirecek yardım masasıdır.

VI.6.12.Ar-Ge

Uzaktan Eğitim AR-GE bölümü gelişen teknolojileri takip ederek, uzaktan eğitim faaliyetlerinde olabilecek muhtemel gelişmeler ve yeniliklerin belirlenmesi, oluşturulması ve adaptasyonu ile ilgilenecek uzaktan eğitim hususunda Türkiye ve küresel pazarda rekabet gücü sağlayacak faaliyetleri gerçekleştirecektir. Bu bölüm ilk 5 komite tarafından ortaklaşa gerçekleştirilecektir. Bu komitenin görevlerinden bir diğeri Sakarya Üniversitesi Uzaktan Eğitim Arşivini tutmaktır. Hazırlanan dersler, öğrenci takip raporları, sınav sonuçları, araştırma ve makaleler, bildirimler, çalışanların raporları gibi.

VI.6.13.Arşiv

VII. SAKARYA ÜNİVERSİTESİ'NİN BU PROJEDEN KAZANIMLARI

VII.1.Üniversitede Bilişim Teknolojilerine Yapılan Yatırımlar

SAÜ, IBM Lotus Learning Space 4.0 platformu alınmıştır. İhtiyacı gidermek için proje başladıktan sonra 2 tane server alınmış, bilgisayar laboratuvarı sayısı artırılmış ve internete bağlı bilgisayar sayısı ikiye katlanmıştır.

VII.2.24 Saat Öğretim

Uygulamaya geçildikten sonra üniversitemiz kesintisiz öğretime geçmiştir. Öğrenciler diledikleri saatte ders girip ders çalışabilmektedirler

VII.3.Derslik Kullanmadan Öğretim

Derslerin internetten yayınlanmaya başlanması birlikte, pilot dersler için fiziksel mekan ihtiyacı ortadan kalkmıştır.

VII.4. Eğitilmiş personel kazanımı

VII.5.Ortaya çıkan eğitim açığını karşılayabilen iyi bir alternatif oluşturmuş olmak

VII.6.Üniversitenin tercih edilirliliğinin artması

VII.7.Yapılacak başka uygulamalar için örnek oluşturmesi

VIII.SONUÇ

İnternet tabanlı eğitim yalnızca bir web programı hazırlayacağı sayfalardan ibaret değildir. Aksine uzun ve zahmetli bir hazırlık dönemi gerektiren, işin gerektirdiği kadar yerine getirildiği takdirde yüz yüze eğitimden daha zahmetli ve pahalı olan bir eğitimidir.

2000'li yıllara geldiğimiz bu çağ artık bilim ve teknoloji çağıdır ve gelecek İnternet'te yatmaktadır. Günümüz çevremize baktığımızda tüm firmaların İnternet'e yaptıkları görülmektedir. Bugün tüm kurumsal ve bireysel kullanıcılar yatırımlarını İnternet ortamına taşımaktadırlar. İlk satın alma maliyeti yüksek çıksa da toplam sahip olma maliyeti göz önüne alındığında yapılan veya yapılacak olan projelerin ne kadar ucuz mal olacağı açıktır. İnternet üzerine taşınan bir proje tamamlandıktan sonra bakım maliyetlerini de karşılayabiliyor.

TÜRKSAT uyduları, ulusal eğitimimizin ve öteki ülkelerin Cumhuriyetleri'nin gereksinimlerini karşılamak açısından bulunmaz araçlardır ve etkin biçimde yararlanılmayı beklemektedir. Bu sayede eğitim, sınırlar ve okulun dışına da çıkarak yaygınlaştırılabilir. Yaşam boyu öğrenim ve sınırsız öğrenim idealine kavuşturulabilir.

İletişimin her şey olduğu günümüz İnternet çağında, İnternet iletişiminin İnternet nimetlerinden faydalanmanın düşünülmez. Pek çok İnternet uzmanına göre, İnternet ile sağlanan bilgi ulaşımı ve paylaşımı en fazla eğitim sektörünü iyi yönde etkileyecektir. Kişilerin zaman

mekan ve bir sınıf ortamı zorunluluğundan bağımsız olarak, bilgiye ulaşması, ve hatta güncel, etkili ve etkileşimli bir bilgiye ulaşıyor olması, internet çağının eğitim sektörünü çok iyi yönde etkileyeceği beklentilerini nakli çıkarır nedenlerdir.

Uzaktan eğitim, eğitim kuramı kadar eski, ve geleneksel eğitim kadar yaygın ve başarılı sonuçlar almış bir sistemdir. Günümüze kadar, mektupla öğrenim, televizyon ile öğrenim, basılı yayın veya CD-ROM ile öğrenim daha yaygın olarak kullanılan uzaktan eğitim yöntemleri olagelmıştır. Yukarıda sayılan her bir uzaktan eğitim sistemi için, araştırmacılar, kullanıcılar ve eğitim bilimciler tarafından sayısız araştırmalar yapılmış, pratik başarı sonuçları görülmüştür. Günümüzde iletişim, bilgiye ulaşım ve bilgi paylaşımı platformu tüm dünya geneline yayılmış ve dünya genelinde standart bir yapı sunmakta olan internet platformudur. Dolayısıyla, günümüz uzaktan eğitim bilimi için, faydalanılması gerekli bir platformdur.

IX.KAYNAKLAR

- 1 Parter, L.R. *Creating the Virtual Classroom: Distance Learning with the Internet*, 1997
- 2 Alkan, C. (1998) *Eğitim Teknolojisi ve Uzaktan Eğitimin Kavramsal Boyutları*, Uzaktan Eğitim Yaz 1998/Kış 1999, pp. 5-10.
- 3 Demiray,U. (1990) *Kuruluşunun 5. Yılında Açıköğretim Lisesi ile ilgili Çalışmalar Kaynakçası 1992-1997*, Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara.
- 4 Demiray,U. (1999) *Açıköğretim Fakültesi Mezunlarının Sektördeki Konumları*, Uzaktan Eğitim, Yaz 1999, 3-22.
- 5 Özfirat, A. ve Yürüker, S. (1999) *Uzaktan Eğitim Materyallerinde Öğretim Tasarımı; Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi Bildirisi*, 13-15 Mayıs, Ankara.
- 6 <http://www.ido.sakarya.edu.tr/>
- 7 <http://www.webokul.com/>
- 8 <http://www uluslararasıegitim.com/>
- 9 <http://www.uidaho.edu/evo/dist 1.html>
- 10 <http://www.biltek.tubitak.gov.tr/dergi/97/kasim/uzaktan.html>
- 11 <http://www.ehb.itu.edu.tr/~ituuzeni/>
- 12 http://www.ant.com.tr/elearning_tr.htm